

УДК 913(477)+322.15+338.48

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ

І. Ю. Жердієва

irina.zherdieva2@gmail.com

кафедра географії та геоекології Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький

Готельне господарство є ваговою складовою туристичної інфраструктури, яка в свою чергу, є важливим фактором розвитку туризму в країні. На сьогодні внутрішній туризм набуває важливого значення в розподілі туристичного потоку, а отже зростає попит на послуги гостинності.

Готельний бізнес вважають одним з перспективних видів діяльності в Україні. Станом на 2017 р. в нашій країні нараховується близько 2500 готелів та інших місць для тимчасового проживання (санаторії, готелі, хостели, пансіонати). Таку велику кількість установ даної сфери можна пояснити приростом туристів в Україну: за період з 2006 року по 2014 рік (Рис. 3.1).

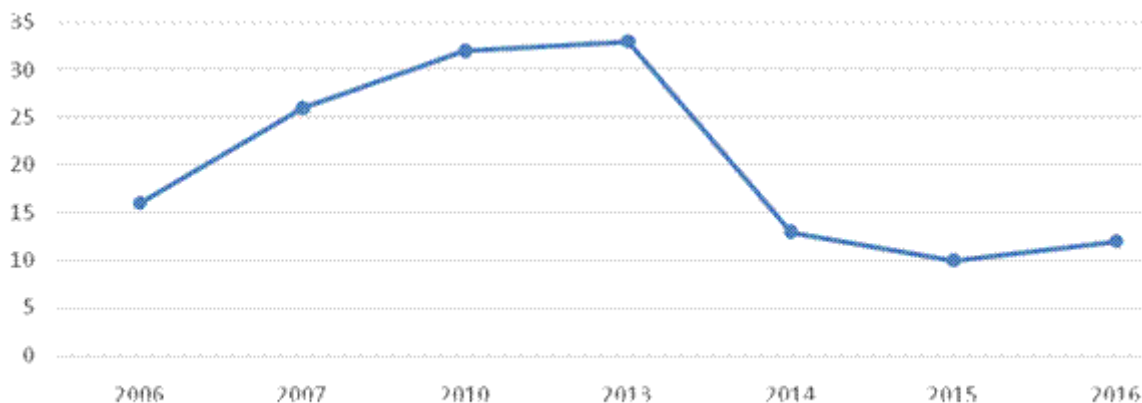

Рис.1. Динаміка туристичного потоку України 2006–2016рр. [1]

Щорічний приріст в цей період складав 10–17 %, але починаючи з 2014 року приріст туристів став стрімко падати – ця обставина пов’язана з анексією території АР Крим та нестабільною політичною ситуацією. Дані події не тільки відлякують туристів, а й спричинили зачинення певної кількості готельних підприємств, що спричинило відчутний удар по готельному бізнесу України [1].

Крім зазначених обставин українській готельний бізнес має інші проблеми, що стримують розвиток готельної індустрії. Основними з них є наступні:

1) недостатньо висока якість послуг та рівень обслуговування клієнтів у багатьох готельних установах. Вартість в українських готелях в 2-3 рази перевищує вартість проживання в готелях аналогічного рівня країн Європи, що зумовлено неналежним державним регулюванням цієї сфери та низьким рівнем диференціації готельних послуг (слаборозвинена мережа хостелів, кемпінгів, пансіонатів та ін.).

2) низький рівень інвестиційної активності в галузі, що обумовлено несприятливим бізнес-кліматом в Україні та недостатньо високою рентабельністю капіталу в готельному бізнесі;

3) неповне використання туристичного потенціалу України, яка має великі природні та ресурсні можливості для розвитку туристичного і готельного бізнесу;

4) недостатня кількість готелів внаслідок значних бар'єрів входження на ринок готельних послуг України. Показник забезпеченості готелями (кількість готельних місць на 1000 осіб) в Україні низький (при нормі 10 місць на 1000 осіб в Україні є лише 3,13 готельних місця (Рис.3.2). В більшості областей ситуація з готелезабезпеченістю гірша, ніж середній показник по Україні (3,13). Дана проблема дуже гостро виражена в м. Кропивницькому. Під час відвідування «АgroЕхро», Кропфесту, «Вересневих самоцвітів» туристи обирають переважно аренду квартир через доступність цін, комфортність умов, а також наявність вибору.

Даний показник вираховується за формулою:

$$КГЗ = \frac{\text{Кількість місць в готелях} \times 1000}{\text{Кількість населення}}$$

Рис.2. Готелезабезпеченість областей України (станом на 2017 р.)

Найбільші показники, вище 7 місць на 1000 осіб мають Закарпатська (8,08), Івано-Франківська (8,03) та Львівська (7,22) області. Проте і ці цифри нижче норми. Найгірша ситуація в Донецькій та Луганській областях, де показник на рівні 0,6. Все це перешкоджає розвитку готельного господарства, входженню на вітчизняний ринок відомих готельних операторів та створенню

національних готельних мереж, які можуть забезпечити належний рівень послуг.

5) Відсутність розвинутої та офіційно облікованої мережі альтернативних засобів розміщення економічного класу (хостелів, малих та міні-готелів, апартаментів). Частково задовольнити попит на місця розміщення могли б малі готелі, апартаменти та хостели, вартість проживання у яких значно нижча. Проте мережа хостелів в Україні розвинена недостатньо. Підрахувати точну кількість хостелів в Україні наразі неможливо, оскільки немає законодавства, яке б регулювало їх діяльність [3].

б) В 2020 році найбільшою проблемою для готельного господарства стала пандемія пов'язана з COVID-19. За оцінками, 35-40% готелів в Україні припинили своє існування, інші працюють в обмеженому режимі. Тому головною проблемою стало скорочення або повна відсутність прибутку. Готелі, які працюють, втратили від 60 до 90% прибутку. Найбільш високі цифри фіксують 5-зіркові об'єкти. Їх збитки складають від 3 до 5 мільйонів гривень. Єдиним виключенням є готелі замиського формату, особливо котеджні локації. На них в період карантину є великий попит. Люди з прибутками вище середнього віддавали перевагу проводити карантин поза містом [2].

Вирішення даних проблем виражено в перспективах розвитку готельного господарства. Однією з перспектив є створення готелів та інших типів засобів розміщення на базі колишніх історичних пам'яток, наприклад, в Кіровоградській області планують створити готель на базі колишнього млина на р. Синюха, для подальшого розвитку екотуризму в регіоні. Також перспективним є переформатування застарілих готелів на бізнес-центри.

Дуже важливим на сьогодні є підтримка держави готельного бізнесу. Є ряд першочергових необхідних заходів для порятунку і пом'якшення економічного удару від пандемії COVID-19, яких потребує галузь.

В найближчих перспективах, прийняття нового Законопроекту України «Про туризм», згідно якого буде введено поняття категоризації готелів, що дозволить зменшити корупційні ризики, з'явиться поняття «добровільної категоризації», як у провідних європейських країнах. Актуальним є виведення державного готельного ринку на міжнародний рівень, створення програм розвитку рекреаційно-туристичного потенціалу та залучення іноземних інвесторів до створення нових перспективних проектів в туристичній сфері.

Список використаних джерел: 1. Деякі проблеми розвитку готельного бізнесу в Україні. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.confcontact.com/2017-ekonomika-i-menedzhment/10_osolihin.htm; 2. Как COVID-19 изменит гостиничный бизнес в Украине [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://thepage.ua/exclusive/chto-budet-s-otelyami-iz-za-koronavirusa>; 3. Основні проблеми готельного бізнесу в Україні. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/myhajlova2.htm;